

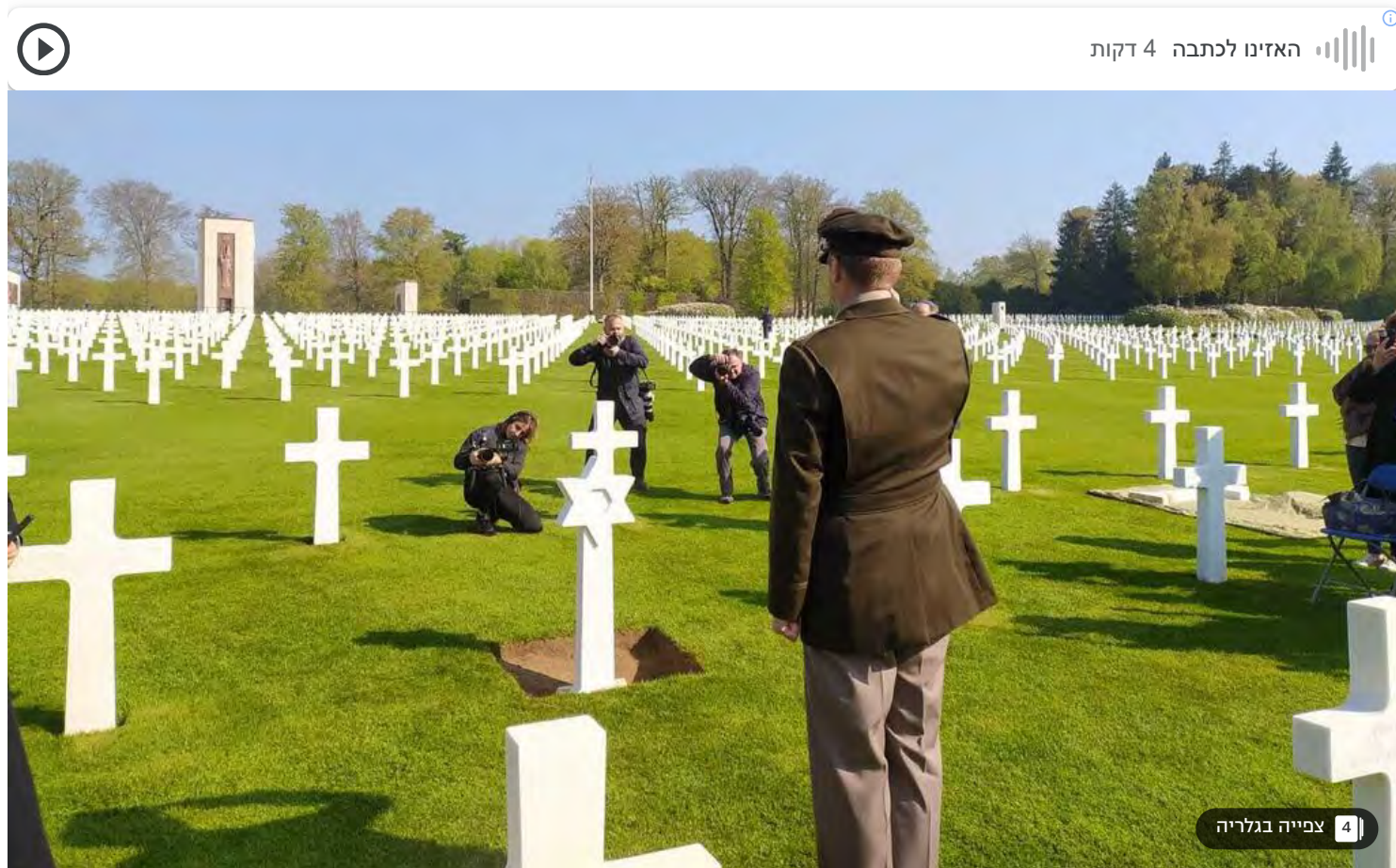
יהדות

77 שנים אחרי: מאות חיילים יהודים אמריקנים שנקברו תחת צלב, יקבלו קבר יהודי

ב-1945 הוצב בטעות צלב אבן מעל קברו של אוורט סיישס, חייל יהודי בן 19 שלחם עם הצבא האמריקני במלחמת העולם השנייה, ונפל בקרב מול הנאצים. ערב יום השואה תוקנה המצבה, חלק מפרויקט המאתר מאות קברים של חללים יהודים, במטרה להחליף את הצלבים במגיני דוד

איתמר אייכנר | 29.04.22 | 06:17

האזינו לכתבה 4 דקות

צפייה בגלריה 4

מצדיעים בבית העלמין בלוקסמבורג לחייל היהודי שנפל, אוורט סיישס (צילום: מבצע בנימין)

מוטב מאוחר מאשר אך פעם: בין 200 ל-500 חיילים יהודים, ששירתו בצבא ארה"ב ונפלו בקרבות נגד הנאצים, נקברו בקבורה נוצרית, תחת צלב – כך מעריכים בארגון היהודי, "מבצע בנימין", האחראי לפרויקט של איתור קבריהם והחלפת המצבות. על פי הערכות, כ-11 אלף חיילים יהודים אמריקנים נהרגו במלחמת העולם השנייה, וכאמור, מאות מהם לא זכו לקבורה יהודית ראויה.

>> הכול על העולם היהודי – [בדף הפייסבוק של ערוץ היהדות](#). היכנסו <<

- ["טראומה רוחנית": עדויות של נשים מבית הכנסת האורתודוקסי/ פרופ' רוחמה וייס](#)
- [האדריכל היהודי שבנה את פלשוב: "איני יכול לחפש סליחה וגם לא אמצא אותה"](#)
- ["ניסו להרוס את התשתיות": חרדים קיצונים התפרעו במירון - ארבעה נעצרו](#)

ככל הנראה, חלו טעויות של כמרים בצבא האמריקני, בין השאר משום שחיילים יהודים נהגו להסתיר את זהותם היהודית, מחשש שאם ייפלו בשבי הנאצי, הם יעונו או ייהרגו. לאחר שנפלו, לא כולם ידעו שהם יהודים, ולכן נקברו לא פעם תחת צלבי האבן. הארגון, המבקש לתקן את העוול ההיסטורי, מחליף את הצלבים במגיני דוד, בתיאום עם הצבא האמריקני ובהסכמת המשפחה.

ערב יום השואה – מצבה יהודית לחייל אוורט סיישס

בטקס בערב יום השואה, 77 שנים אחרי שנקבר בטעות תחת צלב, הוחלף הסמל הנוצרי מעל קברו של החייל היהודי אוורט סיישס במגן דוד. סיישס נהרג בקרב על בסטון מול הצבא הנאצי בסוף שנת 1944, והתיקון ההיסטורי בוצע בטקס מרגש שנערך בבית העלמין הצבאי האמריקני בלוקסמבורג.

במקום הונף דגל ארה"ב המקורי שניתן למשפחה בטקס ההלוויה, ובו 48 כוכבים בלבד (צילום: מבצע בנימין)

באירוע השתתפו שגריר ארצות הברית בלוקסמבורג טום בארט, שגריר ישראל בבליגיה ובלוקסמבורג עמנואל נחשון, בני משפחתו של החייל היהודי סייס שהגיעו במיוחד מארה"ב, וכן רבנים שקראו את תפילת "אל מלא רחמים" מול המצבה החדשה בצורת מגן דוד. השגריר האמריקני בארט שיבח את גבורת החיילים היהודים שלחמו נגד הנאצים.

סייס היה בן למשפחה יהודית-אמריקנית ותיקה מאוד, ממגורשי פורטוגל, שהגיעו לארה"ב עוד כשהייתה תחת השלטון הקולוניאלי הבריטי. הוא נהרג בקרב על בסטון נגד הגרמנים באזור לוקסמבורג. בינואר 1945 נקבר בטעות תחת צלב, וכעת קרוב ל-80 שנה מאוחר יותר – הטעות ההיסטורית תוקנה, ומגן דוד הוצב במקום הצלב במצבה.

יוע השבוע הונף דגל ארה"ב המקורי שניתן למשפחה בטקס ההלוויה שלו, ובו 48 כוכבים – עוד לפני הצטרפות הוואי סקה. השגריר עמנואל נחשון הניח זר ליד הקבר הטרי, ואמר במעמד: "ערב יום השואה, יש פה צירוף מקרים וסגירת מעגל, זו זכרים ומציינים את שמו של חייל יהודי אמיץ שלחם נגד הנאצים".

נקן את העוול

עד היום הוחלפו 19 צלבים מעל קברים של חיילים וחיילות יהודים אמריקנים. פרויקט החלפת הצלב במגן דוד מתחיל באיתור שמות יהודיים בבתי עלמין צבאיים אמריקניים ברחבי העולם, ולאחר מכן פותח בחקירה גנאלוגית שמוצלבת ברשימת המהגרים היהודים שהגיעו לארה"ב. לאחר שעולה האפשרות שמדובר בחייל יהודי, הארגון פונה למשפחה ומבקש את הסכמתה לשינוי במצבה.

שגריר ישראל בבליגיה ובלוקסמבורג, עמנואל נחשון (משמאל), ליד המצבה החדשה (צילום: מבצע בנימין)

מבצע בנימין" הוקם בשנת 2018, והפרויקט קרוי על שמו של החייל היהודי בנימין גרדצקי, תושב רובע הברונקס בניו-יורק, בנו של פליט יהודי מאוקראינה, שנלחם כחובש קרבי ונפל ב-1944 בצרפת. גרדצקי נהרג בהפצצה של חיל האוויר הנאצי, ונקבר בבית העלמין בנורמנדי בטעות תחת צלב.

השגריר עמנואל נחשון מניח זר ליד קבר החייל היהודי (צילום: מבצע בנימין)

במסגרת פעילות הארגון, הוחלפו מצבות מעל קברי יהודים בבתי עלמין צבאיים אמריקניים בנורמנדי בצרפת, במנילה בירת הפיליפינים, בבלגיה, בלוקסמבורג ובארה"ב עצמה. בין השאר, הוחלפו צלבים במגיני דוד מעל קבריהם של שני אחים טייסים שנהרגו בפער של כמה חודשים – האחד נקבר בנורמנדי, והשני בבית העלמין האמריקני בבלגיה. בפברואר 2020 התקיים טקס בבית העלמין במנילה, שבו הוחלפו חמש מצבות של חיילים יהודים.

ראש הארגון ומייסדו, יעקב שכטר, אמר כי "בזמן שהעולם חווה עלייה באנטישמיות, חשוב שתוכר תרומתם של 11 אלף החיילים היהודים ששירתו בצבא ארה"ב במלחמת העולם השנייה, ועשו את ההקרבה האולטימטיבית למדינתם. החיילים האלה שנפלו לא חלמו שבבוא היום תקום מדינת ישראל".

נושאים קשורים

בית עלמין